

Działalność Senatu na rzecz Polonii i Polaków za granicą

Po wyborach parlamentarnych w 2007 r. do dyspozycji Prezydium Senatu VII kadencji na opiekę nad Polonią i Polakami pozostały środki w kwocie 873 017 zł na zadania zlecane do wykonania organizacjom pozarządowym, w tym na zadania o charakterze programowym – 206 628 zł, zaś na zadania o charakterze inwestycyjnym – 666 389 zł. Środki te Prezydium Senatu rozdysponowało w kwocie 449 801 zł.

W latach 2008 – 2011 na opiekę nad Polonią i Polakami za granicą przewidziano w budżecie Kancelarii Senatu środki w kwocie 300 000 tys. zł, w tym na wykonanie zadań o charakterze programowym 240 000 tys. zł (zadania zlecane fundacjom – 86 900 tys. zł, stowarzyszeniom – 140 000 tys. zł, pozostałym jednostkom – 13 100 tys. zł), a na wykonanie zadań o charakterze inwestycyjnym – 60 000 tys. zł.

Ogółem do Kancelarii Senatu w tym okresie wpłynęło 1811 wniosków o dofinansowanie zadań zleconych na kwotę 640 490 tys. zł, z czego 1565 wniosków dotyczyło zadań o charakterze programowym na kwotę 514 875 tys. zł, a 246 wniosków – inwestycyjnych na kwotę 125 615 tys. zł.

O środki na realizację zadań związanych z opieką nad Polonią i Polakami za granicą wnioskowało w ciągu VII kadencji 326 organizacji. 172 spośród nich Prezydium Senatu minionej kadencji przyznało środki na realizację różnorodnych zadań o charakterze programowym i inwestycyjnym.

Rozpatrując wnioski o charakterze programowym, Prezydium Senatu oceniało je pod względem zgodności z przyjętymi kierunkami działań i priorytetami na rok 2008 ustalonymi w uchwale nr 30 oraz uchwale 154 obejmującej lata 2009-2011. Wśród zleczanych zadań największą część stanowiły zadania związane ze wspieraniem oświaty polonijnej oraz promowaniem kultury polskiej poza granicami kraju. Prezydium Senatu przywiązywało także dużą wagę do pomocy udzielanej mediom polonijnym, przeznaczając na ten cel ponad 10% środków budżetowych. Pomoc ta obejmowała zarówno dofinansowywanie działalności redakcji, zakupów wyposażenia i sprzętu technicznego, oprogramowania i łączy internetowych, kolportażu prasy, a także szkoleń oraz kursów dziennikarskich i informatycznych. Z dotacji Kancelarii Senatu program wspierania mediów polonijnych realizowany był przez m. in.: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Fundację „Wolność i Demokracja” i Fundację „Oświata Polska za Granicą”.

Decyzjami Prezydium Senatu VII kadencji pomoc o charakterze inwestycyjnym skierowana została do środowisk polskich i polonijnych w 18 krajach.

Dzięki wsparciu Senatu w ostatnich latach zrealizowano 134 zadania o charakterze inwestycyjnym. Tym samym środowiska polonijne i polskie otrzymały pomoc finansową, która dotyczyła zróżnicowanych potrzeb inwestycyjnych w 86 obiektach.

Ogółem Prezydium Senatu przyznało w latach 2008-2011 na realizację zadań o charakterze inwestycyjnym kwotę **56 468 397 zł**.

Sprawy mniejszości polskiej na Wschodzie były priorytetowe dla Prezydium Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, co wiązało się z troską Senatu VII kadencji o poprawę warunków lokalowych szkół polskich na Litwie. Obowiązek ich finansowania i utrzymania spoczywa na samorządach lokalnych, co nierzadko skutkuje permanentnym niedoinwestowaniem placówek oświatowych, a szczególnie polskich szkół w rejonie solecznickim i wileńskim. Na zadania realizowane na terytorium Litwy, dotyczące remontów obiektów, które w całości są placówkami oświatowymi z polskim językiem nauczania oraz budowy nowych szkół

i przedszkoli, w okresie VII kadencji przeznaczono ponad 20 mln zł. Dzięki temu zaangażowaniu udało się pomóc 15 szkołom i 9 przedszkolom. W trakcie VII kadencji Senatu budowano również i nowe obiekty szkolne. Spośród nich warto wspomnieć o szkole w Pojana Mikuli w Rumunii.

W minionych latach Senat wspierał budowy i remonty wielu Domów Polskich, obiektów służących rozwojowi i wspieraniu kultury polskiej, pełniących często również funkcje oświatowe, w których mieszczą się siedziby organizacji polonijnych, zespołów folklorystycznych, chórów polonijnych i redakcji czasopism polonijnych.

W trakcie VII kadencji najliczniejszą grupę zadań, dotyczących remontów Domów Polskich realizowano w Czechach. Również w krajach Ameryki Południowej Senat dostrzegł potrzebę tworzenia centrów informacji o Polsce dla potomków i spadkobierców dziedzictwa tych, którzy w poszukiwaniu chleba i wolności opuścili rodzinny kraj. Za przykład posłużyć może przebudowa Domu Polskiego w Buenos Aires w Argentynie.

Opieka Senatu to również ratowanie obiektów zabytkowych. Szereg polskich zabytków na terenie byłej II Rzeczypospolitej rekonstruowanych było ze środków Senatu. Często obiekty te uzyskiwały nowe funkcje użytkowe. Prezydium Senatu VII kadencji wspierało „Odbudowę i adaptację polskiego klasztoru z przeznaczeniem na Młodzieżowe Centrum Pokoju i Pojednania w Bołszowcach na Ukrainie”.

Część zadań zaplanowanych do realizacji będzie mogła być kontynuowana w latach następnych i zakończy się już podczas VIII kadencji Senatu. Należą do nich ***Rozbudowa Domu Polskiego w Nowym Sokołcu w Rumunii oraz Budowa Domu Polskiego w Nowych Święcianach na Litwie.***

Pod hasłem „Kraj a Polonia i Polacy w świecie – wyzwania XXI wieku”, w dniach 23 i 24 czerwca 2008 r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu VII kadencji. Podczas obrad omówiono m. in. problemy dotyczące pisowni nazwisk polskich na Litwie oraz wypełniania polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy w kontekście nauczania języka polskiego. Wskazano także na potrzebę podmiotowego rozszerzenia uchwalonej w 2007 r. ustawy o Karcie Polaka (obecnie ustawa obejmuje tylko osoby będące obywatelami krajów należących do byłego Związku Radzieckiego), konieczność pilnego uchwalenia ustawy o obywatelstwie polskim oraz opracowania spójnego planu promocji pozytywnego wizerunku Polski i Polaka w świecie.

Małopolskie Forum Współpracy z Polonią zorganizowało we wrześniu 2008 r. XVI Światowe Forum Mediów Polonijnych, w którym wzięło udział 150 dziennikarzy z 30 państw. Jest to największe przedsięwzięcie organizowane w kraju z udziałem dziennikarzy polonijnych. Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz wręczył ufundowane przez siebie nagrody laureatom konkursu dziennikarskiego „Polacy na ścieżkach świata – blaski i cienie emigracji”.

Wśród wydarzeń związanych z działalnością Senatu na rzecz Polonii na uwagę zasługują obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą, które odbyły się w dniu 2 maja 2008 r. w Atenach. Z tej okazji marszałek Senatu odwiedził istniejącą od 1997 r. Szkołę Polską im. Zygmunta Mineyko w Atenach.

11 grudnia 2008 r. odbyło się 2. posiedzenie Zespołu Doradców przy Marszałku Senatu VII kadencji pt. „Polityka migracyjna a kondycja polskiej diaspory w krajach osiedlenia”. Zespół Doradców, powołany uchwałą Prezydium Senatu 22 czerwca 2007 r., zainaugurował swoją działalność 18 marca 2008 r. Do zakresu działania Zespołu należy wyrażanie opinii w sprawach procesów i zjawisk towarzyszących migracji ekonomicznej obywateli polskich do państw UE oraz o kierunkach działań Senatu w sprawach związanych z migracją.

W 2009 roku na działalność związaną z opieką nad Polonią i Polakami za granicą przewidziano w budżecie Kancelarii Senatu środki w kwocie 75 000 tys. zł, w tym na wykonanie zadań o charakterze programowym 55 000 tys. zł (zadania zlecone fundacjom – 19 600 tys. zł, stowarzyszeniom – 31 500 tys. zł, pozostałym jednostkom – 3 900 tys. zł), natomiast na zadania o charakterze inwestycyjnym oraz na zakupy środków trwałych – 20 000 tys. zł. Po przeprowadzonych w ciągu roku zmianach w planie wydatków na zadania programowe zlecone fundacjom przeznaczono 21 565 tys. zł, stowarzyszeniom – 30 068 tys. zł, a pozostałym jednostkom – 3 367 tys. zł. Kwotę przeznaczoną na realizację zadań o charakterze inwestycyjnych i zakupy środków trwałych zmniejszono natomiast do 19 105 tys. zł.

W 2009 roku organizacje pozarządowe złożyły do Kancelarii Senatu 499 wniosków o dofinansowanie zadań zleconych na kwotę 145 072 tys. zł, w tym 350 wniosków o charakterze programowym na kwotę 109 695 tys. zł, 23 wnioski dotyczące zakupu środków trwałych na kwotę 2 325 tys. zł oraz 126 wniosków o charakterze inwestycyjnym na kwotę 33 052 tys. zł.

Prezydium Senatu przyznało 104 organizacjom środki na realizację zadań związanych z opieką nad Polonią i Polakami za granicą. Z planowanej na 2009 rok kwoty wydatkowano 73 301 tys. zł, z czego 54 639 tys. zł przeznaczono na realizację zadań o charakterze programowym zleczonych do wykonania fundacjom (21 336 tys. zł), stowarzyszeniom (29 937 tys. zł) i innym organizacjom pożytku publicznego (3 366 tys. zł). Natomiast na wykonanie zadań i zakupów inwestycyjnych wydatkowano 18 662 tys. zł.

Prezydium Senatu rozpatrując wnioski, oceniało je po względem zgodności z przyjętymi kierunkami działań i priorytetami na rok 2009 zapisanymi w uchwałach nr 154 i 155 z dnia 6 sierpnia 2008 roku. Wśród zleczonych zadań największą część stanowiły zadania związane ze wzmocnieniem więzi z krajem młodzieży polskiej i polonijnej poprzez wspieranie różnych form nauczania języka polskiego, literatury i kultury polskiej oraz kontynuację programu pomocy szkołom polskim i placówkom oświatowym na Litwie i Łotwie. Prezydium Senatu znaczącą kwotę przeznaczyło też na aktywizację młodzieży polskiej i polonijnej w środowiskach lokalnych poprzez m. in. szkolenie liderów. Największymi odbiorcami dotacji – podobnie jak i w latach minionych – były trzy organizacje: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” oraz Fundacja „Semper Polonia” w Warszawie.

W 2009 roku, w ramach zadań inwestycyjnych mających na celu wspieranie bazy lokalowej służącej krzewieniu polskości na świecie, kontynuowano 6 zadań z lat ubiegłych. Najważniejsze z nich to zakończona w tym roku budowa szkoły z przedszkolem w Pojana Mikuli w Rumunii, remont Domu Polskiego w Buenos Aires w Argentynie, budowa szkoły początkowej w Mariampolu na Litwie, odbudowa i adaptacja klasztoru z przeznaczeniem na Młodzieżowe Centrum Pokoju i Pojednania w Bołszowcach na Ukrainie oraz remont Szkoły Średniej w Jaszunach na Litwie.

Jednocześnie zlecono realizację 31 nowych zadań inwestycyjnych, w tym między innymi: przebudowę obiektu na Przedszkole w Niemenczynie na Litwie, prace instalacyjne w powstającym Ośrodku Edukacji i Kultury dla polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie na Białorusi, remont w Szkole Podstawowej w Podborzu na Litwie, remont w Szkole Początkowej "Zielone Wzgórze" w Wilnie na Litwie, roboty budowlane – instalacyjne w Szkole Średniej w Białej Wace na Litwie, zakup działki Miejsca Urodzin Marszałka J. Piłsudskiego w Zułowie na Litwie, roboty budowlane w Domu Polskim w Nawisu w Czechach.

21 i 22 marca 2009 roku wicemarszałek Senatu RP Krystyna Bochenek przebywała w Wilnie z okazji jubileuszowej XX Olimpiady Literatury i Języka Polskiego na Litwie. Olimpiada odbyła się w Szkole Średniej im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie. Do olimpijskiego konkursu obejmującego część pisemną i ustną przystąpiło 35 uczniów z 11 i 12 klas szkół średnich Wilna oraz rejonów sołecznickiego, święciańskiego, trockiego i wileńskiego. Komisja oceniająca wybrała 10 laureatów, którzy zostali zakwalifikowani do udziału w 39. Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą zorganizowany przez Senat RP odbył się w dniach 25-26 kwietnia 2009 r. w Petersburgu w Rosji. W obchodach Dnia Polonii wzięła udział delegacja Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, z marszałkiem Bogdanem Borusewiczem na czele.

Od 29 czerwca do 12 lipca 2009 roku odbyła się „Szkoła Liderów Polonijnych Stanów Zjednoczonych i Kanady” – I część projektu objętego patronatem marszałka Senatu Bogdana Borusewicza. Zadanie to – na zlecenie Senatu RP – realizowało Stowarzyszenie „Szkoła Liderów” w Warszawie. Jego II część, „Szkoła Liderów Polonijnych Europy Zachodniej”, miała miejsce w terminie 24 sierpnia – 6 września. W programie przeprowadzanym w Warszawie, Gdańsku, Toruniu i Krakowie wzięło udział łącznie 55 uczestników – aktywnych społecznie przedstawiciele środowisk polonijnych ze Stanów Zjednoczonych, Kanady i krajów Europy Zachodniej. Obejmował on cykl warsztatów, wykładów i wizyt studyjnych. Był ukierunkowany na działania wspierające rozwój kompetencji liderek uczestników, wzmocnienie ich więzi z Polską oraz tożsamości narodowej i kreowanie postaw obywatelskich.

VII Polonijny Festiwal Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych w Iwoniczu Zdroju zakończył się 22 lipca 2009 roku. W koncercie galowym udział wzięli marszałek Senatu Bogdan Borusewicz. Podczas siedmiu dni wystąpiło niemal 550 dzieci polskiego pochodzenia w wieku od 7 do 16 lat, które mieszkają w ośmiu krajach świata. Najwięcej zespołów przyjechało z Kanady i Stanów Zjednoczonych. Były też reprezentacje Polonii z Czech, Litwy, Łotwy, Ukrainy, Białorusi i Rosji. Dziecięcy festiwal odbywa się tradycyjnie rok po Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie.

2 sierpnia 2009 roku marszałek Senatu wziął udział w ceremonii otwarcia XIV Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych "Toruń 2009". XIV Światowe Letnie Igrzyska Polonijne zakończyły się 9 sierpnia 2009 r. Do Torunia zjechało 1101 polonijnych sportowców z 29 krajów. Najliczniejszą ekipę stanowili Polonusi z Niemiec – 145 osób. Równie liczna była reprezentacja z Litwy – 138 osób oraz Kanady – 118 osób. Zawody odbywały się na 21 obiektach sportowych Torunia, Chełmży i Grabowca. Uczestnikom XIV Igrzysk rozdano łącznie 740 medali w 23 dyscyplinach.

7-9 sierpnia 2009 r. odbył się XV Festiwal Kultury Kresowej w Mrągowie. Celem imprezy była prezentacja dorobku kulturalnego Polaków zamieszkałych na byłych Kresach Rzeczypospolitej, integracja środowisk polonijnych oraz wsparcie inicjatyw służących ochronie polskiego dziedzictwa kulturowego. Organizatorem festiwalu było Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Oddział w Mrągowie. Senat RP – opiekun Polonii i Polaków za granicą – od lat wspiera finansowo organizację mrągowskiego festiwalu, który jest niezwykle zjawiskiem kulturowym nie tylko w Mrągowie, ale także w kraju.

W dniach 9-16 sierpnia 2009 r. w Wilnie odbywał się I Światowy Zjazd Wilniuków, w którym wzięło udział blisko 1000 osób, głównie z Polski, ale też z Wielkiej Brytanii, Białorusi, Szwecji i USA. W spotkaniu uczestniczyli także wicemarszałek Marek Ziółkowski i senator Janina Fetlińska. Wicemarszałek spotkał się w Instytucie Polskim w Wilnie z przedstawicielami środowisk kulturalnych i opiniotwórczych Polaków mieszkających w Wilnie, a także z przybyłymi na zjazd wilniukami, mieszkającymi poza Litwą.

25 sierpnia 2009 r. w Senacie podsumowano akcję "Lato z Polską" – program edukacyjny zainicjowany przez Zjednoczenie Społeczne "Związek Polaków na Białorusi", a realizowany przez Stowarzyszenie "Wspólnota Polska". Pobyt dzieci i młodzieży z polskich rodzin mieszkających na Białorusi finansował Senat RP wspólnie z samorządami lokalnymi. Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz wyraził wdzięczność wszystkim organizatorom za wysiłek w przygotowaniu programu dla dzieci i młodzieży z Białorusi, a przede wszystkim Związkowi Polaków na Białorusi i samorządom polskim wszystkich szczebli. W uznaniu wysiłku organizacyjnego i finansowego samorządów terytorialnych i innych instytucji, które włączyły się do akcji "Lato z Polską" marszałek Bogdan Borusewicz wręczył ich przedstawicielom dyplomy uznania. W programie wzięły udział m.in. urzędy marszałkowskie województw: mazowieckiego, zachodnio-pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, Śląski Związek Gmin i Powiatów oraz samorządy: Gdańska, Spotu, Gdyni, Wejherowa, Słupska, Tczewa, Koszalina, Szczecina, Poznań, Wrocławia, Gliwic, Łodzi, Opola, Kielc, Nowego Targu, Bydgoszczy.

14 września 2009 r., zakończyło się XVII Światowe Forum Mediów Polonijnych Tarnów – Śląsk 2009, nad którym honorowy patronat sprawował marszałek Bogdan Borusewicz. Jego uczestnicy spotkali się w Senacie z wicemarszałek Krystyną Bochenek i senatorami z Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Podczas spotkania ogłoszono wyniki konkursu dla dziennikarzy o nagrodę marszałka Senatu RP oraz wręczono Nagrody Fidelis Poloniae 2009. Podczas uroczystości w Senacie Stanisław Lis, prezes organizującego spotkanie mediów polonijnych Małopolskiego Forum Współpracy z Polonią, wręczył nagrody swego stowarzyszenia Fidelis Poloniae 2009. Statuetkę w kategorii "osoba" otrzymał Waldemar Tomaszewski, działacz polonijny, lider i eurodeputowany Akcji Wyborczej Polaków na Litwie, obchodzącej w 2009 roku 15-lecie istnienia. Nagrodę Fidelis Poloniae 2009 w kategorii "organizacja" otrzymał Polski Teatr Ludowy we Lwowie.

21 i 22 września odbyło się 2. posiedzenie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu VII kadencji, pod hasłem „Perspektywy współpracy Kraj – Emigracja, Polonia i Polacy za granicą w 2010 roku” podczas obrad omówiono kwestie dotyczące rozwoju oświaty polonijnej i polskiej w świecie oraz promocji kultury polskiej poza granicami. Rada omówiła sprawy dotyczące integracji ruchu polonijnego, udziału Polonii w procesie wyborczym, obrony dobrego imienia Polski, planowanych działań TVP Polonia w perspektywie roku 2010 oraz komunikat Kancelarii Senatu w sprawie wykorzystania środków finansowych w ramach programów Unii Europejskiej. Wskazano na potrzebę zaangażowania się organizacji polonijnych w obchody Roku Chopinowskiego i 150. rocznicy urodzin Ignacego Paderewskiego. W drugim dniu obrad członkowie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przekazali marszałkowi Borusewiczowi uchwałę podjętą w związku z katastrofą w kopalni „Wujek-Śląsk”.

9 października 2009 r. Krystyna Bochenek, wicemarszałek Senatu otworzyła szkołę w Pojana Mikuli w Rumunii. Budynek szkolny, w którym mieści się także przedszkole, wybudowano ze środków Senatu RP. Zadanie to zostało zrealizowane na wniosek Stowarzyszenia "Wspólnota Polska".

15 października 2009 roku w Domu Polonii w Pułtusku odbyło się jednodniowe szkolenie dla przedstawicieli organizacji polonijnych i polskich poza granicami kraju pn. „Euro dla Polonii”. Pierwsza, pilotażowa edycja szkolenia została zorganizowana dzięki wspólnej inicjatywie Senatu RP oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Seminarium dotyczyło możliwości uzyskania wsparcia dla działań organizacji Polaków mieszkających poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programów operacyjnych Narodowej Strategii Spójności w latach 2007 – 2013. Sesje poświęcone zostały takim zagadnieniom jak wprowadzenie do tematyki funduszy Unii Europejskiej oraz sposoby ubiegania się o środki unijne w ramach poszczególnych programów operacyjnych: Kapitał Ludzki, Innowacyjna

Gospodarka, Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Regionalnych Programów Operacyjnych.

Z okazji 65. rocznicy przybycia polskich dzieci-tułaczy do Nowej Zelandii 19 listopada 2009 r. w Senacie odbyło się uroczyste spotkanie z udziałem wicemarszałek Senatu Krystyny Bochenek. W uroczystości udział wzięli ponadto: abp Józef Kowalczyk, ówczesny nuncjusz apostolski w Polsce, ambasador Islamskiej Republiki Iranu Hadi Farajvand, Andrzej Przewoźnik, sekretarz generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz senatorowie i posłowie. 733 polskich dzieci, które przyplłynęły w 1944 roku do Nowej Zelandii to głównie sieroty po zesłanych na Syberię Polakach z Kresów Wschodnich. Rząd nowozelandzki udzielił im schronienia w miejscowości Pahiatua, w byłym obozie wojskowym. Większość tych dzieci nie wróciła do kraju, bo nie miały rodziców, a Kresy, skąd pochodziły, zostały włączone do Związku Radzieckiego. Do dziś w Nowej Zelandii żyje ok. 400 dzieci z Pahiatua.

W dniu 19 listopada 2009 r. Prezydium Senatu podjęło decyzję o zleceniu organizacji pozarządowej zadania polegającego na sporządzeniu analizy na temat stanu oświaty polskojęzycznej na terenie Republiki Litewskiej. Wykonania tego projektu podjęła się Fundacja „Oświata Polska za Granicą”, przy której wsparciu polska jednostka akademicka – Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego – przeprowadziła prace badawcze obrazujące kondycję szkół polskojęzycznych oraz badania demograficzne w wybranych jednostkach administracyjnych Litwy. Analiza ta ma posłużyć monitorowaniu bieżącego stanu oświaty polskojęzycznej na Wileńszczyźnie oraz zbudowaniu, na najbliższe lata, strategii współpracy Senatu RP ze środowiskami polskiej mniejszości narodowej. 22 czerwca 2010 r. podczas 64. Posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, Studium Europy Wschodniej UW zaprezentowało wyniki tych prac badawczych.

W 2010 roku na działalność związaną z opieką nad Polonią i Polakami za granicą przewidziano w budżecie Kancelarii Senatu środki w kwocie 75 000 tys. zł, w tym na wykonanie zadań o charakterze programowym 60 000 tys. zł (zadania zlecone fundacjom – 22 000 tys. zł, stowarzyszeniom – 35 000 tys. zł, pozostałym jednostkom – 3 000 tys. zł), natomiast na zadania o charakterze inwestycyjnym oraz na zakupy środków trwałych – 15 000 tys. zł. Po przeprowadzonych w ciągu roku zmianach w planie wydatków na zadania programowe zlecone fundacjom przeznaczono 25 414 tys. zł, stowarzyszeniom – 32 329 tys. zł, a pozostałym jednostkom – 2 257 tys. zł. Kwota przeznaczona na realizację zadań o charakterze inwestycyjnym i zakupy środków trwałych nie zmieniła się.

Do 4 listopada 2010 r. organizacje pozarządowe złożyły do Kancelarii Senatu 679 wniosków o dofinansowanie zadań zleconych na kwotę 166 320 tys. zł, w tym 570 wniosków o charakterze programowym na kwotę 137 714 tys. zł, 13 wniosków dotyczących zakupu środków trwałych na kwotę 1 143 tys. zł oraz 96 wniosków o charakterze inwestycyjnym na kwotę 27 463 tys. zł. Po rozpatrzeniu wniosków Prezydium Senatu przyznało 60 000 tys. zł na realizację zadań programowych (w tym fundacjom – 25 464 tys. zł, stowarzyszeniom – 32 267 tys. zł, pozostałym jednostkom – 2 269 tys. zł). Na realizację zadań inwestycyjnych Prezydium Senatu do dnia 4 listopada 2010 r. przyznało kwotę 14 130 tys. zł, a na zakup środków trwałych kwotę 454 tys. zł.

W 2010 roku, w ramach zadań inwestycyjnych mających na celu wspieranie bazy lokalowej służącej krzewieniu polskości na świecie, kontynuowano 7 zadań z lat ubiegłych. Najważniejsze z nich to kończona w tym roku przebudowa obiektu na Przedszkole w Niemenczynie na Litwie, remont Szkoły Średniej w Butrymańcach na Litwie oraz adaptacja pomieszczeń na polskie przedszkola w Szkołach Średnich w Landwarowie i Trokach na Litwie.

Jednocześnie zlecono realizację 29 nowych zadań inwestycyjnych, w tym między innymi: budowa żłobka-przedszkola w Mickunach na Litwie, przebudowa Budynku na Centrum Polonijne w Kostiuchnówce na Ukrainie, budowa Domu Kultury Polskiej w Getafe w Hiszpanii, budowa Domu Polskiego w Nowych Święcianach na Litwie, budowa Domu Kultury Polskiej w Santa Rosa w Brazylii, roboty budowlano-instalacyjne w Polonijnym Ośrodku Spotkań "Concordia" Polskiej Misji Katolickiej w Herdorf-Dermbach w Niemczech.

Tak jak w latach ubiegłych Prezydium Senatu oceniało wnioski programowe pod względem ich zgodności z przyjętymi kierunkami działań i priorytetami. Ponad 40 % środków na zadania programowe przyznano na zadania mieszczące się w kierunku wspieranie oświaty, obejmującym m.in. pomoc szkołom polskim i placówkom oświatowym w utrzymaniu i rozwoju infrastruktury, pomoc stypendialną, dydaktyczną i metodyczną oraz pobyty edukacyjne w kraju i za granicą. Po około 15 % środków przekazano z kolei na zadania z kierunków: wspieranie organizacji i środowisk polonijnych i polskich w świecie oraz upowszechnianie wiedzy o Polsce, języku i kulturze oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski i Polaków.

W dniu 18 lutego 2010 roku Prezydium Senatu zdecydowało o zleceniu zadania II Szkoła Liderów Polonijnych, na którą składały się części: Europejska Szkoła Liderów Polonijnych, realizowana w terminie 23 czerwca – 4 lipca 2010 roku oraz Szkoła Liderów Polonijnych Argentyny i Brazylii, realizowana w terminie 21 lipca – 1 sierpnia 2010 roku.

W II Szkole Liderów Polonijnych w 2010 roku wzięło udział 49 aktywnych społecznie przedstawicieli środowisk polonijnych oraz Polaków mieszkających w takich krajach jak: Niemcy, Francja, Słowacja, Czechy, Węgry, Bułgaria, Rumunia, Serbia, Łotwa, Macedonia, Czarnogóra, Chorwacja oraz 20 przedstawicieli Polonii z Argentyny i Brazylii.

Projekt, podobnie jak w roku poprzednim, miał charakter edukacyjny, obejmował cykl warsztatów i wizyt studyjnych. Jego celem było wsparcie rozwoju kompetencji liderek uczestników, aby skuteczniej działali w swoich środowiskach polonijnych oraz lokalnych, w kraju zamieszkania. Program wzmacniał także więzi z Polską, przez przybliżenie uczestnikom polskiej rzeczywistości. Absolwenci programu zostali ukierunkowani na współpracę przy realizacji projektów z innymi organizacjami polonijnymi oraz organizacjami pozarządowymi i instytucjami w Polsce.

6-14 marca 2010 r. odbyły się VIII Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne – Zakopane 2010, nad którymi mecenat sprawował Senat RP. W zawodach sportowych uczestniczyło ponad 750 uczestników polonijnych z 26 krajów. Uroczysta inauguracja igrzysk miała miejsce na wybiegu Wielkiej Krokwi w Zakopanem. Rodaków z całego świata witał w imieniu Senatu przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, senator Andrzej Person. Patronat honorowy nad igrzyskami sprawował prezydent Lech Kaczyński, który wziął udział w ceremonii otwarcia.

Podczas igrzysk 750 zawodników z pięciu kontynentów rozegrało 14 konkurencji sportowych, m.in. biegi, slalom, short track, nordic walking, wielobój łyżwiarski, biathlon, snowboard, carwing, saneczkarstwo. Po raz pierwszy w historii Igrzysk Polonijnych rozegrano konkurencje w hokeju, skokach narciarskich i biathlonie. W sumie podczas igrzysk rozdano 480 medali, w tym 175 złotych, 158 srebrnych i 144 brązowe. Na najwyższym podium w klasyfikacji medalowej stanęły Czechy – zdobyły łącznie 104 krążki, w tym 40 złotych, 37 srebrnych i 27 brązowych. Drugie miejsce przypadło rodakom z Litwy (74 medale, w tym 30 złotych i 22 srebrnych), zaś trzecie – Polonii z Kanady (73 medale, z czego 29 złotych i 20 srebrnych).

W dniach 7-8 maja 2010 r., w stolicy Litwy, odbył się X Zjazd Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS (Minority Dailies Association). Zjazdy te odbywają się co roku w innym państwie. Tym razem w Wilnie zajmowano się sprawami ważnymi dla ponad 400 milionów mieszkańców Europy, należących do mniejszości narodowych Unii Europejskiej. Organizacja MIDAS powstała w celu wyrażania wspólnego głosu, reprezentującego interesy dzienników mniejszości narodowych. Stowarzyszenie założono w Akademii Europejskiej w Bolzano we Włoszech.

Głównym celem tego niezależnego politycznie związku, jest pobudzanie i zacieśnianie współpracy między dziennikarzami w celu wymiany informacji, ale też promowanie prasy mniejszościowej, a przez to ochrona praw mniejszości i języków mniejszościowych.

21 czerwca 2010 roku, w Domu Polonii w Pułtuskach, odbyło się jednodniowe szkolenie „Euro dla Polonii II”, organizowane przez Senat RP oraz Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dla przedstawicieli organizacji polonijnych i polskich poza granicami kraju oraz przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych. Była to już druga edycja tego seminarium.

W drugiej edycji szkolenia „Euro dla Polonii” zostały omówione trzy możliwości uzyskania wsparcia: w ramach programów operacyjnych składających się na Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, Programów Wspólnotowych Unii Europejskiej, a także zlecenia przez Senat RP zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą. Spotkanie składało z części teoretycznej oraz warsztatowej. Wzięło w nim udział ponad dwudziestu Polaków z Niemiec, Litwy i Szwecji, także przedstawiciele sześciu polskich organizacji pozarządowych. Dotychczas z budżetu Kancelarii Senatu zostały sfinansowane dwie edycje szkolenia „Euro dla Polonii” – we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego – oraz szkolenie „Pozyskiwanie Funduszy Unii Europejskiej na działalność organizacji polonijnych i polskich za granicą”. W szkoleniach wzięło udział łącznie 133 uczestników z 19 krajów.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą, przypadający corocznie 2 maja, marszałek Senatu Bogdan Borusewicz obchodził w roku 2010 wspólnie z Polonią i Polakami w Kanadzie. Podczas wizyty w Kanadzie Marszałek spotkał się z Polonią kanadyjską w Niagara on the Lake, St. Catharines, Toronto, Ontario, Ottawie, Winnipeg, Windsor oraz w okręgach London oraz Kitchener. Będąc w Winnipeg Marszałek otworzył wystawę Contemporary Poland, następnie, na Uniwersytecie w Windsor, marszałek Senatu zainaugurował konferencję Quo Vadis II: Building Bridges, Building Leaders. W Windsor odbyła się także uroczystość Polish Night, podczas której przedstawicielom środowisk polonijnych wręczone zostały odznaczenia państwowe. W Toronto Marszałek Bogdan Borusewicz otworzył IV edycję Dnia Polskiego.

Marszałek Bogdan Borusewicz podkreślił, że odwiedza Kanadę, ponieważ chce w ten sposób podziękować i docenić wysiłki Polaków za ich wkład w propagowanie polskości i zapewnić kanadyjską Polonię, że władze polskie o nich nie zapominają.

3 marca 2010 r. z inicjatywy marszałka Senatu Bogdana Borusewicza odbyło się trzecie spotkanie z ekspertami analizującymi proces migracji ekonomicznej obywateli polskich do państw członkowskich Unii Europejskiej. Spotkanie było poświęcone omówieniu skutków procesu migracji zarobkowej naszych rodaków do krajów UE, po upływie 5 lat od akcesji Polski do struktur unijnych. Rozważano prognozy dla tego dynamicznego zjawiska w wymiarach: międzynarodowym, demograficznym, ekonomicznym i społecznym, odnosząc

je do doświadczeń państw, które przystąpiły do Wspólnot Europejskich w drugim i trzecim rozszerzeniu. Konkluzja spotkania zawierała tezę, że należy zainicjować dyskusję na temat tych procesów w samej Unii, bowiem ich skutki nie dotyczą wyłącznie Polski, ale wszystkich państw naszego regionu, które w ostatnim czasie przystąpiły do struktur europejskich.

W spotkaniu uczestniczyli eksperci prof. dr hab. Marek Okólski, dyrektor Ośrodka Badań nad Migracjami Europejskimi Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Krystyna Iglicka, ekspert Fundacji Centrum Stosunków Międzynarodowych, prof. Marek Kupiszewski, dyrektor Środkowoeuropejskiego Forum Badań Migracyjnych i Ludnościowych oraz dr Paweł Kaczmarczyk, członek zespołu Ośrodka Badań nad Migracjami Europejskimi Uniwersytetu Warszawskiego, członek Zespołu Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów.

2-10 września 2010 r. marszałek Bogdan Borusewicz wraz z delegacją Senatu złożył wizytę na Syberii, gdzie odwiedził Jekaterinburg, Irkuck, Ułan-Ude, Nowosybirsk i spotkał się z żyjącymi tam Polakami oraz przedstawicielami lokalnych władz. W Irkucku marszałek Senatu wziął udział w Bajkalskim Forum Ekonomicznym – jednym z największych tego rodzaju spotkań biznesowych i politycznych w regionie wschodniej Syberii, Azji i Dalekiego Wschodu. 4 września 2010 r. delegacja Senatu wzięła udział w obchodach 100. rocznicy założenia Wierszyny, największej polskiej wsi na Syberii. Podczas uroczystości marszałek B. Borusewicz zapewnił, że Polska nigdy nie zapomniała o rodakach na Syberii i zawsze będzie ich wspierać, aby zachowali nadal polskie korzenie. 5 września 2010 r. delegacja Senatu przebywała w Irkucku, gdzie wzięła m.in. udział w obchodach 20-lecia Polskiej Autonomii Kulturalnej "Ogniwo". Organizacja ta liczy obecnie kilkuset aktywnych członków, głównie potomków polskich zesłańców po powstaniu styczniowym. Jej głównym celem jest odrodzenie polskości i krzewienie polskiej kultury na Syberii. Przy organizacji działają trzy zespoły twórcze. Na uwagę zasługuje cyklicznie organizowana Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej nad Bajkałem z udziałem wykładowców z Polski.

W dniach 8-15 września w Poznaniu i Tarnowie odbyło się XVIII Światowe Forum Mediów Polonijnych. Spotkanie dziennikarzy polonijnych z całego świata co roku organizuje Małopolskie Forum Współpracy z Polonią w Tarnowie, przy wsparciu finansowym Senatu, MSZ, samorządów i firm prywatnych. Tematem stałym Forum, od 1993 r. jest „Rola mediów polonijnych w tworzeniu kontaktów środowiskowych i utrzymywaniu więzi z krajem. Promocja Polski w świecie”. W tym roku tematami regionalnymi były: „Gospodarna Wielkopolska” i „Poznań miastem targów, konferencji i kongresów”.

Akcentem finałowym XVIII Światowego Forum Mediów Polonijnych 15 września 2010 r. w Urzędzie Miasta w Poznaniu było spotkanie dziennikarzy z wicemarszałkiem Senatu Markiem Ziółkowskim. Podczas spotkania wicemarszałek wręczył nagrody przyznane w senackim konkursie „Mała Ojczyzna to przestrzeń, którą kształtujemy i która nas ukształtowała” oraz narody Fidelis Poloniae.

9 października polska szkoła we wsi Pojana Mikuli, na rumuńskiej Bukowinie, otrzymała imię Krystyny Bochenek, która zginęła 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie samolotu pod Smoleńskiem. W uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej wzięli udział delegacja Senatu z marszałkiem Bogdanem Borusewiczem, mąż zmarłej prof. Andrzej Bochenek i córka Magdalena Bochenek. Marszałek B. Borusewicz przypomniał, że to właśnie Krystyna Bochenek rok temu otwierała szkołę w Pojana Mikuli, która została wybudowana ze środków senackich. Na pamiątkowej tablicy, autorstwa wrocławskiego architekta Tomasza Urbanowicza, widnieje napis: „Pamięci tragicznie zmarłej w katastrofie lotniczej pod

Smoleńskiem Krystyny Bochenek, wicemarszałka Senatu RP VII kadencji, niestrudzonej propagatorki polszczyzny, która wiedzioną troską o krzewienie wśród Polaków na Bukowinie rumuńskiej naszego wielkiego, wspólnego dobra – słowa polskiego, otworzyła tutaj 9 października 2009 r. szkołę polską”. Podczas uroczystości odczytano także specjalne przesłanie prezydenta Rumunii Traiana Basescu.

W dniach 14-15 października 2010 r. odbyło się w Wilnie II Europejskie Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych. Myślą przewodnią Sympozjum było hasło: „Polska Macierz Szkolna – wyzwania przyszłości. Dokąd zmierzamy?...”. Senat Rzeczypospolitej Polskiej reprezentował senator Łukasz Abgarowicz, wiceprzewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, który odczytał list Marszałka Senatu RP, Bogdana Borusewicza skierowany do uczestników Sympozjum. W odbywającym się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie sympozjum udział wzięli prezesi polskich macierzy szkolnych z Anglii, Belgii, Białorusi, Niemiec, a także członkowie Zarządu i działacze Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”. I Europejskie Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych odbyło się w styczniu 2008 r. w Mönchengladbach (Niemcy).

15 października w Wilnie, na zakończenie II Europejskiego Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych, miała miejsce uroczysta akademia z okazji jubileuszu 20-lecia działalności Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”. Uroczystości na cześć strażniczki polskiej mowy, kultury i tradycji, czym przez 20 lat była „Macierz”, stanowiła okazję do podsumowania jej działalności i osiągnięć. Była również sposobnością do omówienia zagrożeń i nowych wyzwań, jakie stawiają dzisiejsze realia. Ta bardzo ważna dla społeczeństwa polskiego na Litwie organizacja została powołana do życia, a następnie zarejestrowana w Ministerstwie Sprawiedliwości Litwy 11 listopada 1990 roku. Na fali odrodzenia nauczyciele i wychowawcy polskich szkół i przedszkoli zgromadzili się w celu reaktywowania chlubnej działalności przedwojennej Macierzy, jednak z uwagi na ustawodawstwo Republiki Litewskiej nie można było użyć przedwojennej nazwy. Dlatego przedwojenna Polska Macierz Szkolna została Macierzą Szkolną, ale cele jej działalności pozostały te same.

W dniach 18-19 października w Senacie odbyło się po raz trzeci w tej kadencji, siódme już posiedzenie Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu. Dwudniowe obrady zdominowały sprawy wspierania organizacji Polonii i Polaków za granicą w nowej rzeczywistości, znalezienie inspirujących form współpracy z młodą generacją emigracji oraz kształtowanie nowoczesnego wizerunku Polski poza granicami. Podczas obrad przedstawiciele polskiej administracji zaprezentowali nowe narzędzia, które mogą służyć do unowocześnienia współpracy z Polonią. Polonijna Rada Konsultacyjna omawiała też ofertę programową Telewizji Polonia oraz problem zniekształcania wizerunku Polski za granicą, co często nie wynika ze złej woli, ale z niewiedzy. Jak wskazał marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, obrady były poświęcone wielu tematom, ale też wizerunek naszego kraju jest budowany na wielu obszarach – kultury, historii, tradycji, edukacji, turystyki, sportu.

Dokumenty, listy, fotografie, wycinki prasowe obrazujące bogate życie i działalność Władysława Zachariasiewicza, wybitnego działacza Polonii amerykańskiej zostały przez niego przekazane do Archiwum Akt Nowych w Warszawie. Uroczystość podpisania aktu

przekazania odbyła się 19 października 2010 r. w Senacie podczas posiedzenia Polonijnej Rady Konsultacyjnej.

Dziękując za ten dar marszałek Senatu Bogdan Borusewicz podkreślił, że zbiory są ważnym świadectwem historii. Darowizna ta ma wyjątkowe znaczenie, bo wypełniają lukę, która w przestrzeni dziedzictwa narodowego jest duża ze względu na losy państwa polskiego. Zbiór archiwaliów składa się z różnorodnej dokumentacji obrazującej panoramę działalności Władysława Zachariasiewicza, jak i instytucji, z którymi był związany. Nie zabrakło wśród dokumentów i fotografii również tych opisujących działalność przedwojennego „Światopłu”, obchodów rocznic narodowych, ze służby zagranicznej przed 1939 r., z przedwojennych obozów szkoleniowych dla liderów polonijnych pod Zakopanem oraz licznych spotkań polonijnych, jak również listów i dowodów uznania od znanych osobistości.

27 listopada 2010 r. w Czeskim Cieszynie odbyły się obchody 20 – lecia Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Senat Rzeczypospolitej Polskiej reprezentował sen. Bronisław Korfanty, zastępca przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Wicemarszałek Senatu Grażyna Sztark i przewodniczący senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Andrzej Person wzięli udział 8 grudnia 2010 r. w Londynie w uroczystościach pogrzebowych Ireny Anders. Irena Anders wdowa po generale Władysławie Andersie zmarła 29 listopada 2010 r. w Londynie. Miała 90 lat. Wielka Dama Polskiej Emigracji, artystka, żołnierz, wybitna postać emigracji niepodległościowej, przeszła szlak bojowy z armią Władysława Andersa, a potem dzieliła wraz z nim i jego żołnierzami emigracyjny los. Na emigracji wraz z mężem działała na rzecz suwerenności Polski, a po jego śmierci sama walczyła z determinacją o przywrócenie należytego miejsca w historii żołnierzom i dowódcy Drugiego Korpusu Wojska Polskiego. Wielokrotnie bywała w Senacie RP. Aktywnie włączyła się w wydarzenia związane z obchodami Roku Generała Andersa. Senat RP ogłosił rok 2007 Rokiem Generała Andersa.

Z kolei po zakończeniu części oficjalnej wizyty Marszałka Senatu Bogdana Borusewicza w Republice Węgierskiej i rozmowach z przewodniczącym Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego, prezydentem i wicepremierem węgierskiego rządu, 13 grudnia 2010 r. marszałek spotkał się z Ogólnokrajowym Samorządem Mniejszości Polskiej w 15. rocznicę jego istnienia.

17 grudnia 2010 r. odbyło się 4. posiedzenie Zespołu Doradców ds. Migracji Ekonomicznej Obywateli Polskich do Państw Członkowskich Unii Europejskiej przy Marszałku Senatu VII kadencji. Po 1 maja 2011 r. Niemcy i Austria znoszą wszelkie ograniczenia dotyczące swobody przepływu pracowników, które wprowadziły te kraje po rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 r. Zdaniem marszałka Senatu Bogdana Borusewicza, który przewodniczył obradom, doświadczenia polskich migrantów z Wielkiej Brytanii i Irlandii mogą być pomocne Polakom, którzy zechcą wyjechać do Niemiec. Uznał, że należy doprowadzić do spotkania polonijnych organizacji z Wielkiej Brytanii i Irlandii z organizacjami z Niemiec.

W dniach 18 – 19 stycznia 2011 r. na uroczystych obchodach 175-lecia Polskiej Misji Katolickiej we Francji Senat RP reprezentowała sen. Barbara Borys-Damięcka, członek Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Od blisko dwóch wieków kapłani i siostry zakonne niosą pomoc polskim migrantom we Francji w zachowaniu języka i kultury polskiej. Polska Misja Katolicka prowadzi również programy pomocowe, ukierunkowane na rozwiązywanie trudnych problemów migrantów zarobkowych z Polski.

18 lutego 2011 r. w Wilnie odbyły się uroczyste obchody 10. rocznicy powstania Domu Kultury Polskiej. Zgromadziły one przedstawiciele niemal wszystkich organizacji polskich działających na Litwie oraz liczne grono gości z Polski, na czele z sen. Bronisławem Korfantym, zastępcą przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Senat Rzeczypospolitej Polskiej był od początku wytrwałym inicjatorem i promotorem idei powstania Domu Kultury Polskiej w Wilnie, w którym realizuje się idea konsolidacji wspólnoty polskiej na Litwie.

Obchody X Światowego Dnia Polonii i Polaków za Granicą, które odbyły się w Winnicy i Berdyczowie 6-7 maja 2011 roku, zgromadziły przedstawiciele organizacji polskich działających na Ukrainie oraz liczne grono gości z Polski, z marszałkiem Senatu Bogdanem Borusewiczem na czele. Warto zaznaczyć, że te ważne wydarzenia uświetnił swoją obecnością Przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy Wołodymyr Lytwyn i Minister Kultury i Turystyki Ukrainy Mykoła Kulyniak oraz wysocy przedstawiciele władz Obwodu Winnickiego, Chmielnickiego i Żytomierskiego. W trakcie wizyty nastąpiło podpisanie listu intencyjnego o współpracy między Powiatem Tarnowskim a Rejonem Chmielnickim.

7 czerwca 2011 r. we Lwowie miała miejsce uroczystość przeniesienia prochów abpa Józefa Teodorowicza na Cmentarz Orląt Lwowskich.

10 czerwca 2011. Warszawa (gmach Senatu). Wizyta 12-osobowej grupy członków Związku Sybiraków z Południowej Afryki z grona 500 dzieci – sierot polskich przybyłych do Afryki Południowej w 1943 r. z Iranu i osiedlonych w Oudtshoorn oraz dzieci Żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie.

10 czerwca 2011 r. Wilnie i Mejszagole odbyły się uroczystości pogrzebowe księdza prałata Józefa Obrembskiego, 105-letniego kapłana Archidiecezji Wileńskiej. Senat Rzeczypospolitej Polskiej reprezentował sen. Łukasz Abgarowicz, zastępca przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Ksiądz prałat urodził się 19 marca 1906 roku, w 1926 roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Wilnie, a w 12 czerwca 1932 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Od 1950 roku był związany z parafią w Mejszagole, nigdy nie opuścił Ziemi Wileńskiej, na której prowadził działalność duszpasterską, społeczną i edukacyjną.

XI Polonijne Igrzyska Młodzieży Szkolnej im. Jana Stypuły trwały od 25 czerwca do 1 lipca 2011. Miejscem zmagania młodych sportowców polonijnych była Łomża.

29 czerwca 2011 r. w Warszawie inaugurowano Szkołę Liderów Polonijnych Australii, Brazylii i Nowej Zelandii.

Polonijne Lato „Koszalin 2011” trwało od 4 do 30 lipca 2011. Wśród imprez towarzyszących znalazły się: Międzynarodowy Plener Malarski „Osieki 2011”, Studium Dyrygentów Chórów Polonijnych oraz Polonijne Warsztaty Chóralne.

XV Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych „Rzeszów 2011” odbył się w dniach 21 – 28 lipca.

25 lipca 2011. w Pińsku na Białorusi odbyły się uroczystości pogrzebowe J. E. Kard. Kazimierza Świątka, arcybiskupa metropolity mińsko – mohylewskiego.

1 sierpnia w Cieszynie inauguracja XXI Letniej szkoły języka, literatury i kultury polskiej i XX Warsztatów polonistycznych z udziałem ok. 150 uczestników.

5 – 7 sierpnia w Mrągowie odbywał się 17. Festiwal Kultury Kresowej połączony z wystawą „Dokumenty przeszłości i pamiątki repatriantów” Ryszarda Bitowa, pasjonata i kolekcjonera pamiątek związanych z osobą Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne, 64. Gorolskie Święto – artystyczna manifestacja tożsamości Zaolzia miały miejsce 7 sierpnia w Jabłonkowie w Czechach.

12 – 15 sierpnia 2011 w Przedborzu w Górach Mokrych odbył się jubileuszowy XX Światowy Festiwal Poezji Marii Konopnickiej.

17 – 28 sierpnia odbywał się warsztaty młodych działaczy organizacji polonijnych w ramach projektu: Szkoła Liderów Polonijnych Litwy, Rosji i Ukrainy.

XIX Światowe Forum Mediów Polonijnych odbyło się 5 – 12 września w Tarnowie i Szczecinie. Spotkania i warsztaty dziennikarzy oraz przedstawicieli mediów polonijnych i polskich z całego świata połączone były z 19. Międzynarodowym Konkursem Literackim im. H. Cyganika „*Powroty do źródeł*”. Wręczono nagrody „*Fidelis Poloniae*”, przyznawane za wybitne zasługi w umacnianiu więzi między Polonią a krajem i promocję Polski w świecie.

7 – 11 września 2011 r. obradował III Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie: „*Młodzież polska na obczyźnie – zadania edukacyjne*”. Pomysłodawcą Kongresu jest Polska Akademia Umiejętności. Spotkanie polonijnych i polskich badaczy tradycyjnie odbyła się w Krakowie.

Polonijna Rada Konsultacyjna przy marszałku Senatu VII kadencji zakończyła 12 września 2011 r. czteroletnią pracę na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Członkowie Rady pozytywnie ocenili współpracę z Senatem, jako opiekunem polskiej diaspory i postulowali, by w nowej kadencji nie zmieniły się zasady finansowania tej opieki. Marszałek podziękował członkom Rady za dobrą współpracę. Zachęcał do uczestniczenia w życiu politycznym i społecznym krajów zamieszkania. Mówił, że obecność we władzach lokalnych, samorządowych, w parlamencie daje ogromne możliwości działania i rozwiązywania problemów. Zaznaczył, że Senat czeka na rady i wskazania Polonii, jak trafnie adresować pomoc. Podczas obrad wiele uwagi poświęcono obecnej sytuacji na Litwie. Rada wyraziła poparcie dla Polaków na Litwie i zadeklarowała wsparcie dla starań władz polskich w sprawie polskiego szkolnictwa na Litwie. Andżelika Borys apelowała o większe wsparcie finansowe polskiego szkolnictwa także na Białorusi i Ukrainie.

Od 28 września do 4 października 2011 r., na zaproszenie marszałka Senatu Bogdana Borusewicza, wizytę w Polsce złożył André Hamerski, przedstawiciel Centralnej Reprezentacji Wspólnoty Brazylijsko-Polskiej BRASPOL w Polonijnej Radzie Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu VII kadencji, a także prezes BRASPOL na Stan Rio Grande do Sul. 29 września brazylijski gość spotkał się w Gdańsku z marszałkiem Bogdanem Borusewiczem. Rozmawiano o problemach naszych rodaków w Brazylii i roli tamtejszego prawie półtoramilionowego środowiska polonijnego w kontekście rozszerzenia współpracy między Polską a Brazylią. W tym samym dniu, na zaproszenie byłego prezydenta RP Lecha Wałęsy i Fundacji "Instytut Lecha Wałęsy", marszałek Bogdan Borusewicz i André Hamerski uczestniczyli w uroczystości wręczenia Nagrody Lecha Wałęsy byłemu prezydentowi Brazylii Luizowi Inacio Luli da Silva. Podczas uroczystości byli obecni także przedstawiciele nauki, kultury, polityki i biznesu. Przyznanie Nagrody Lecha Wałęsy temu właśnie politykowi jest dowodem uznania dla jego działań na rzecz zmniejszenia nierówności społecznych oraz wzmocnienia pozycji krajów rozwijających się na arenie międzynarodowej.